

Andrea Motis: «Que una cançó sigui d'autoria pròpia o d'elecció pròpia per mi és igual de valuós i vàlid»

Parlem amb la cantant i trompetista barcelonina amb motiu de l'estrena del seu nou disc

Andrea Motis | Arxiu Taller de Músics

Aquest passat 1 de març **Andrea Motis** estrenava el seu flamant nou disc, *Do outro lado do azul* (Universal Music, 2019). No era casualitat que en un mes amb tanta presència femenina la cantant i trompetista llencés un treball, en aquest cas impregnat de ritmes procedents del Brasil però amb el jazz com a peça fonamental. **Motis** ha viatjat per tot el món amb el seu quintet musical, fet que li ha permès conèixer molta gent i moltes cultures musicals de les quals ha volgut aprendre les interioritats, ja sigui col·laborant amb artistes d'altres països o interpretant cançons d'arrels diverses. Hem parlat amb ella per conèixer les històries de les cançons que interpreta en el seu nou disc, de les versions i dels temes propis, i per saber què l'uneix amb els nou col·laboradors que hi apareixen.

Què t'ha impulsat a dedicar el proper disc a la música brasilera?

Des que vaig començar a cantar jazz vaig aprendre les primeres cançons procedents del Brasil, com "Chega de Saudade" de **Joao Gilberto**. He anat coneixent músics, compositors i diferents facetes d'aquesta música. Em venia de gust fer un disc temàtic, amb un sentit global,

tenia ganes de fer cançons amb estètica brasilera i poder triar entre moltes de les meves cançons preferides, encara que no fossin les més conegudes, precisament per donar-les a conèixer, em feia il·lusió que la gent les descobrís per primera vegada. Al final, fins i tot hi ha una versió del famós "Mediterráneo" de **Serrat**, en clau brasilera, que el mestre **Sergio Krakowski** (el pandeiro convidat al disc) ens va mostrar allà a l'estudi.

Andrea Motis. Foto: Arxiu de l'artista

Per què aquest títol de disc, *Do outro lado do azul* (Universal Music, 2019)? Tenies ganes de prendre distància?

No, senzillament és una part poètica de la lletra que el **Sergio (Krakowski)** va escriure per a la meua cançó original, que es diu "Sombra de lá". Per mi, el títol té sentit perquè és un disc que homenatja la música del Brasil, però l'homenatge és des de l'altra banda de l'oceà.

Has viatjat al Brasil. Què et va fascinar de la seva gent i de la seva música?

Tot em va fascinar molt. Quan hi vam anar amb el quintet ara fa uns sis anys, el públic coneixia moltes de les cançons de jazz que nosaltres fèiem habitualment. Només pel fet de viure al Brasil, la gent cantava "Chega de Saudade", "Corcovado" i "Desafinado", entre altres. Això em va semblar impressionant i molt bonic! La seva llengua i accent em semblen preciosos i tant de bo conegués més coses del país, però encara no hi he tornat.

Com hi has connectat per arribar a compondre els dos temes propis (la samba "Brisa" i la balada "Sense Pressa") d'acord amb el seu tarannà musical?

En la música jazz i, sobretot, en el jazz tradicional que toquem nosaltres hi ha molta fusió amb ritmes brasilers. Els temes propis del disc crec que són els que tenen més influència jazzística. En el cas de "Brisa", és una samba que passa a swing en els solos, per tant hi ha un fragment del tema que si l'escoltes per separat és cent per cent jazz (riu). El "Sense pressa" és potser el més bossa-balada jazzística i la lletra és meua. Les melodies, ritme i harmonies provenen com sempre del *background* de música que escolto.

[youtube/]https://www.youtube.com/watch?v=Z_N_hKR7zH4

Entre els col·laboradors i els instruments que aquests toquen al nou disc hi ha força novetats, com per exemple la de Sergio Krakovski, Fernando del Papa o Gabriel Amargant. Com han arribat fins a tu?

Vaig conèixer el **Sergio** a Califòrnia, mentre actuava amb el quartet d'**Anat Cohen, Choro Aventuroso**, i em va impressionar com tocava el pandeiro. Sabia que tenia un concert programat al Festival de Jazz de Barcelona, i encara faltaven cinc mesos perquè vingués, però aquell mateix dia ja li vaig preguntar si podria allargar la seva estada a Europa per poder tocar amb nosaltres i em va dir que ho faria sense cap problema. Un cop va ser aquí, li vaig demanar recomanacions per convidar músics de dos instruments característics de la música brasilera, el *cavaquinho* i la guitarra de set cordes, i així va ser com ens va presentar **Fernando del Papa**, que toca el *cavaquinho*, i **Mathieu Teteu**, guitarrista. Aquests tres coneixedors de l'estil ens van fer una *masterclass* durant tota la seva estada, i després, durant la gravació del disc, també. Pel que fa al cas de **Christoph Mallinger**, el vaig conèixer als Tallers Musicals d'Avinyó, on fa deu anys que dona classes, quan jo hi anava com a estudiant. En **Christoph** és coneixedor de la tradició jazzística, creatiu amb les possibilitats del seu instrument, força atípic en el jazz i sovint utilitza efectes. Tot i això, em feia molta il·lusió per a aquest disc que el so del violí acústic fos net i només tingués efectes naturals, així com també el so del clarinet de **Gabriel Amargant**, perquè l'havia sentit tocar certes peces de flamenc i brasileres amb clarinet i el so net de la fusta em sembla meravellós. Tots dos instrumentistes són molt àgils, no hi veia un saxo o instruments que de seguida em portessin al camp del jazz i de la fusió. Volia un so diferent, que fos el més antic o tradicional possible. Des de la discogràfica, ja amb la *demo*, van destacar que el so del violí aportava un color especial al disc. Estic molt contenta de les aportacions d'aquests cinc excel·lents convidats.

Has volgut triar compositors brasilers més enllà dels més coneguts, com Vinicius de Moraes o Toquinho. Però també abordes monstres com Ismael Silva 'Antonico', Roque Ferreira 'Filho De Oxum' o Paulinho da Viola 'Dança da Solidão'.

Sí, com he comentat en una resposta anterior, tinc gravats ja uns quants temes brasilers en discos anteriors, i en aquest cas he fet cançons que m'han captivat i que he trobat al llarg del temps gràcies a amics i músics especialistes d'aquesta música. Per això faig aquestes delícies d'aquí i d'allà.

Com arribes a conèixer cantautors com Moacyr Luz i Luis Tatit, o un contemporani com Rodrigo Maranhão?

En el cas de **Tatit**, el vaig conèixer perquè vam interpretar la cançó de **Baiao de Quatro Toques** amb el grup **La Màgia de la Veu**. En el cas de **Roque Ferreira**, per exemple, és amic de **Sergio Krakowski**, i va ser ell qui em va recomanar que hi incloguéssim una composició seva, perquè recrea molt bé en composicions originals els ritmes i la música de tradició precolombina. Ell mateix (**Roque**) em va donar tres opcions de cançons inèdites per estrenar, entre les quals vaig triar "Filho de Oxum", que parla d'Oxum com a déu de la religió dels orixàs.

Andrea Motis. Foto: Michal Novak

El 2018 vas cantar "Mediterraneo" al teatre Grec amb dues ballarines interpretant la peça. T'agrada la dansa especialment?

Sí, soc ballarina de clàssic aficionada des que era molt petita. I soc admiradora d'aquestes dues ballarines, Júlia i Martina Miró, per això les vaig convidar al projecte *Nit d'estiu i festa* que vam fer a Barcelona l'agost del 2017, al Teatre Grec.

Fins a quin punt t'arriben les cançons de Serrat a la teva biografia o carrera musical?

La meva mare és una gran fan de **Serrat** des de molt jove, en coneix quasi totes les cançons i jo les he conegut gairebé totes per ella. Per això també és un artista molt especial per mi i li tinc molta admiració. Va ser per ell, també, que la meva mare i suposo que moltes altres persones van estudiar català, que és la llengua en què després ella ens ha parlat, des que vam néixer, a la meva germana i a mi. Penso que és un dels cantautors més significatius de Catalunya, amb lletres i melodies que seran clàssics *forever and ever*.

Vas pel camí de fer un disc tot de composicions pròpies, o no tens pressa i et consideres més intèrpret?

Em proposo seguir sent intèrpret. No descarto fer un disc on totes les cançons siguin originals, però no és un objectiu. Jo encara no crec que fer originals sigui més valuós que versionar un tema que consideris important com a artista per algun motiu i que sents la necessitat i la il·lusió d'interpretar-lo. Això és el que em passa a mi, i per això ho faig i ho transmeto així a tots els que m'escolten, coneguin o no la versió original. És a dir, per mi quan el públic no coneix ni un deu per cent del que faig normalment en directe, el fet que un tema sigui d'autoria pròpia o d'elecció pròpia per mi és igual de valuós i vàlid. Penso que interpretar està infravalorat avui en dia. Fer cançons originals no és complicat realment; el que m'importa és fer coses boniques, però no necessàriament originals. Vull indicar que fer coses boniques no és tan senzill com agafar una cançó que agradi a tothom i cantar-la més o menys bé. Això, a mi no m'agradaria gens com a oient.

Vull agradar-me i agradar a gent que percebi la música com jo la percebo.

La teva trajectòria t'ha fet viatjar arreu del món i has signat disc amb Impulse i ara amb Verve, tots dos segells prestigiosos. Fins a quin punt el món s'ha fet petit per a Andrea Motis? On t'has trobat més seguidors o a quins llocs t'ha agradat més anar i has tingut bones rebudes?

La sort més gran que hem tingut és que arreu on hem anat hem tingut sempre molt bona rebuda. No hi ha hagut, que jo recordi, cap desil·lusió o desencant per part nostra. Una ironia a destacar és que queden pocs llocs on no hagi anat mai a tocar, un dels pocs és Noruega, i això que tota la vida ha estat la meva il·lusió. Espero poder realitzar aquest viatge algun dia. Hi ha moltíssims llocs que, de manera esperada o inesperada, m'han fascinat. De vegades puc dir que és pel país en si mateix, altres pel teatre, les persones, el menjar o per les casualitats que fan que ens ho passem molt bé amb el grup. Cada viatge és una història, i el fet més destacable, i també el meu preferit, és anar amb el grup de persones que som, el meu quintet, que són grans amics, a més del meu pare, que sempre ve amb nosaltres. Trobo que formem un equip de gent molt maca, i això que aviat farà deu anys que voltem junts.

Els propers concerts d'**Andrea Motis** presentant aquest nou disc seran a l'Auditori de Girona en el marc del festival Strenes, el proper 6 d'abril. I al Teatre de l'Ateneu de Tàrraga el 14 d'abril, en format de quintet.

Andra Motis. Foto: Carlos Pericàs